

Digitalisering i Nasjonal helse – og samhandlingsplan

NHO Geneo er landsforeningene for helsenæringen, velferd og oppvekst. Vi takker for anledningen til å få gi innspill til digitalisering i Nasjonal helse- og samhandlingsplan.

Helsepersonellkommissjonen peker på flere viktige samfunnsfaktorer som bør legges til grunn i en helhetlig helse- og samhandlingsplan.

1. For første gang i moderne tid vil antallet personer i yrkesaktiv alder falle i absolutte tall fra midten av 2030. Det blir altså en kraftig økning i antallet eldre og en reduksjon av antallet i arbeidsfør alder. Samtidig.
2. Forsørgelsesbrøken øker fra rundt 25% i 2022 til 37% i 2040. Dette vil legge ytterligere press på statsfinansene og landets muligheter til å yte helse- og omsorgstjenester.
3. Vi kan få økte ulikheter i landet. Kommisjonen slår også fast at det blir større utfordring i distriktene. Mange kommuner er allerede i en bemanningskrise.
4. Vi ser allerede i dag at mange bransjer og sektorer i Norge i dag mangler kvalifisert arbeidskraft. Ifølge NHOs kompetansebarometer 2022 mangler 2 av 3 NHO-bedrifter folk med riktig kompetanse. Utfordringene i helsesektoren vil bidra til å skjerpe kampen om arbeidskraften ytterligere. Dette vil da særlig ramme distrikter som allerede lider av mangel på tilstrekkelig kvalifisert arbeidskraft.
5. Det blir mindre handlingsrom i budsjettene innen helse, grunnet bl.a. lavere inntekter fra petroleumsnæringen.
6. Det blir økende sprik mellom befolkningens forventninger og tjenestenes muligheter til å møte forventningene. Dette kan øke mulighetene for et to-delt helsevesen der lommeboken avgjør omfang og kvalitet på tjenestene du får. Dette er ikke en ønsket utvikling.

NHO Geneo mener digitalisering blir et svært viktig element for å løse alle de store utfordringene som landet vårt står overfor i de neste 20-30 årene, ikke bare innen helsesektoren, men i alle sektorer.

Når det gjelder de fire spørsmålene som HOD særlig ønsker innspill på, støtter vi at viktige igangsatte tiltak bør implementeres så raskt som mulig. Dette gjelder gjerne behov som er definert for 5,10 og kanskje 15 år siden, og behovene for gjennomføring har ikke blitt mindre. Når det gjelder detaljer om de enkelte tiltakene viser vi til innspill fra våre bransjeforeninger Legemiddelindustrien (LMI) og Melanor. Vi viser også til innspillet fra Abelia.

Når det gjelder behovene fremover mener vi at det er viktig å stille noen strategiske spørsmål, som grunnlag for å definere behov:

- Hvor ønsker AS Norge å være i 2030 og 2040 når det gjelder bruk av digitale løsninger innen helse? Hva er målet?
- I hvor stor grad skal bruk av teknologi og medisinsk utstyr bidra til å avhjelpe helsepersonellmangel? Hva vil dette kreve av prioriteringer?
- Hvordan skal vi sikre bedre, raskere mer sømløs behandling av pasientene mellom de ulike tjenesteleddene?
- Hvordan skal næringslivet involveres i utvikling av løsninger som ennå ikke er funnet opp?

I Helsepersonellkomisjonens rapport defineres digitalisering som ett av seks tiltaksområder for en bærekraftig helsetjeneste. Digitalisering er ikke et tema for seg selv, noe vi bare kan "kle på" en problemstilling. Digitalisering bør bygges inn i de øvrige fem tiltaksområdene der det er naturlig.

Vårt råd er at myndighetene bør være gode på å beskrive behovet og så involvere næringslivet i utviklingen av løsninger. Ut av slike innovative anskaffelser vil det sannsynligvis også komme integrerte digitale løsninger.

Innovative anskaffelser og offentlig privat samarbeid kan også gi ny næringsvekst og økt eksport både innen helsenæringen og andre næringer. Dette er også noe som landet vårt trenger mye mer av i de neste 20 årene.